

Mondelinge Taalverrijking voor leerkracht én kinderen

Een win-wintraject

Een traject voor anderstalige leerkrachten werkzaam in het basisonderwijs.

Welke vragen stel ik aan de kinderen om hun taalgebruik te stimuleren? En hoe kan ik als leerkracht mijn eigen taalgebruik verrijken?

De leerkracht doet ertoe: hoe rijker het taalgebruik van de leerkracht des te rijker het taalgebruik van de kinderen. Geregeld zien directies dat er leerkrachten zijn die het Nederlands niet optimaal toepassen. Ze maken grammaticale fouten, articuleren klanken niet juist of stellen onvoldoende prikkelende vragen. Ze hebben onvoldoende handvatten voor verbetering, waardoor kinderen onvoldoende goede voorbeelden van het Nederlands krijgen om hun taal te verrijken. Met het begeleidingstraject Mondelinge Taalverrijking worden leerkrachten zich bewust van hun eigen taalgebruik en breiden ze hun taalrepertoire uit. Zo verbeteren en verrijken uw leerkrachten het eigen taalgebruik en kunnen ze dat overdragen aan de kinderen.

Taalverrijking

Aan de hand van een nulmeting brengt TOP de mondelinge taalvaardigheden van leerkrachten in kaart. De volgende aspecten komen in dit traject aan bod:

- het taalrepertoire van de leerkracht met aandacht voor articulatie, grammatica, vragen stellen, beeldend taalgebruik;
 - interactievaardigheden tussen leerkracht en kind en tussen de kinderen onderling.
- In de trainingsbijeenkomsten gaan de deelnemers vervolgens praktisch aan de slag, ze oefenen ter voorbereiding op de lespraktijk. Reflectie op het eigen handelen en de bereidheid om daarover met medecursisten te praten zijn belangrijk bestanddelen van de cursus. Daarom werk ik met kleine groepen van maximaal zeven personen.

De onderdelen van het taalverrijkingstraject:

- een intakegesprek met directie en/ of taalcoördinatoren
- een nulmeting aan de hand van een observatie-instrument, met nagesprek
- een eindmeting met nagesprek
- 4 trainingsbijeenkomsten
- huiswerkopdrachten na elke bijeenkomst
- presentatie in het team voor de niet deelnemende leerkrachten
- evaluatiegesprek met directie

Opbrengst van het traject Mondelinge Taalverrijking

- de deelnemers zijn zich bewust van hun taalrepertoire
- de deelnemers zijn in staat hun taalgebruik te verrijken in de lespraktijk
- de deelnemers zijn enthousiast over de uitbreiding van hun repertoire
- de deelnemers zijn in staat kinderen te stimuleren tot meer en rijker taalgebruik

We zien leerkrachten die veel aan taalproductie doen en die kinderen stimuleren tot veel taalproductie. We zien ook leerkrachten die beter Nederlands spreken. Tot slot: we zien leerkrachten die de interactie met en tussen de kinderen bevorderen.

Referenties

Het traject is voor het eerst uitgevoerd op een school in Amsterdam met leerkrachten die veelal een andere moedertaal hebben dan het Nederlands. De directie van die school raakte enthousiast omdat er resultaten zichtbaar werden en dat direct te merken was in de lespraktijk.

Een advies van de inspectie vormde de aanleiding voor het traject Mondelinge Taalverrijking. De inspectie volgde het traject belangstellend, is er enthousiast over en vindt het een aanrader voor andere scholen met veel anderstalige leerkrachten.

Enkele uitspraken:

- 'ik weet nu veel beter waar ik op moet letten in de les'
- 'als ik in de les een moeilijk woord tegenkom waarover ik twijfel weet ik nu hoe ik dat aanpak'
- 'fijn om in een klein groepje de cursusbijeenkomsten te volgen' (taal zit dicht op je huid)
- 'de inspectie volgt het initiatief van de scholing want neemt elders ook waar dat taalverrijking nodig is'.